

Titulació, impartició i nombre de crèdits:

- Titulació: Assignatura campus
- Tipus d'assignatura: optativa
- Impartició: semestral
- Semestre: segon semestre
- Departament: Didàctica de la Llengua i la Literatura i de les Ciències Socials
- Nombre actual de crèdits assignats: 6 crèdits

Departament: Didàctica de la Llengua i la Literatura i de les Ciències Socials

Professors: Jesús Granados

1. Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

- Contribuir a la construcció d'un nou model de societat basat en els principis de la sostenibilitat. L'Educació per a la sostenibilitat ha de ser un instrument a favor d'una forma de vida sostenible.
- Capacitar a l'alumnat en estratègies d'obtenció i anàlisi crític de la informació per a que contribueixin a la resolució dels conflictes socioambientals, amb el debat d'alternatives i en la presa de decisions individuals i col·lectives.
- Fomentar la motivació i els canals per a la participació activa de les persones i els grups en assumptes col·lectius, i potenciar el sentit de la responsabilitat compartida vers l'entorn i els altres.
- Aprendre i afavorir les pràctiques i models de vida sostenibles basats en la utilització racional i solidària dels recursos.
- Desenvolupar l'actitud i l'esperit crític davant de la problemàtica socioambiental actual.
- Aprendre a dissenyar, justificar, elaborar i avaluar materials didàctics on s'apliquin els principis de l'Educació per a la sostenibilitat.

2. Blocs temàtics i organització dels continguts

Bloc 1: Exploració dels conceptes de sostenibilitat i desenvolupament sostenible.

- 1.1. Definició conceptual: natura, medi ambient i desenvolupament sostenible
- 1.2. Diferents tipus de concepcions i valoracions del desenvolupament sostenible:
 - 1.2.1. Formes de pensament: la concepció de nosaltres mateixos respecte el medi ambient (antropocentrisme, biocentrisme, ecocentrisme i humanisme). Ètica per a la sostenibilitat
 - 1.2.2. Tipologies de sostenibilitat: la sostenibilitat forta i la sostenibilitat dèbil
 - 1.2.3. La ciència de la sostenibilitat: una nova concepció sobre la ciència i el coneixement
- 1.3. Finalitats: fites a aconseguir per al desenvolupament sostenible
- 1.4. Els indicadors de sostenibilitat
- 1.5. La posta en pràctica: el camí vers la sostenibilitat. Les accions
 - 1.5.1. Les polítiques internacionals en desenvolupament sostenible: la resposta de les institucions internacionals i els principals documents internacionals
 - 1.5.2. Actuacions en el camp econòmic: el concepte de capital natural
 - 1.5.3. Cap a una societat sostenible: la democràcia participativa, el consum responsable, etc.

Bloc 2: Educació per al desenvolupament sostenible

- 2.1. Sostenibilitat i aprenentatge (necessitat de l'educació per a aprendre a ser sostenibles)
- 2.2. L'educació per al desenvolupament sostenible (tipologies)
 - 2.2.1. Evolució de l'EA.
 - 2.2.2. Diferències entre EA i EDS
 - 2.2.3. Diferents paradigmes d'EDS (posicionament)
- 2.3. Les finalitats de l'EDS
 - 2.3.1. Finalitats
 - 2.3.2. Continguts: conceptes, habilitats i actituds
 - 2.3.3. Metodologies d'ensenyament-aprenentatge
- 2.4. Indicadors de l'EDS

- 2.5. La posta en pràctica de l'EDS a les escoles
 - 2.5.1. L'ambientalització curricular
 - 2.5.2. Gestió sostenible
 - 2.5.3. Etc.

Bloc 3: Principals problemes socioambientals

- 3.1. Les problemàtiques socioambientals a escala global.
- 3.2. La crisi socioambiental a escala local: estudis de casos.

3. Avaluació

L'assignatura s'avaluarà a partir de la qualitat i la creativitat dels treballs presentats pels alumnes, els quals s'especifiquen a continuació:

- Redacció d'exercicis pràctics i de reflexió a partir de la lectura i comentari d'articles i materials proposats
- Elaboració d'un treball de recerca sobre un estudi de cas
- La participació, la iniciativa i l'interès manifest durant el curs al fòrum de discussió i debat virtual

4. Fonts d'informació bàsica

Aquesta assignatura funciona amb el recurs del Campus Virtual on els estudiants trobaran materials diversos que els ajudaran a confeccionar els treballs i activitats plantejades.

Algunes adreces electròniques interessants són:

www.sustainabilityscience.org (fòrum de debat sobre la ciència de la sostenibilitat amb articles molt rellevants).

www.bcn.es/agenda21 (Centre de Recursos Barcelona sostenible).

www.mma.es (Ministeri de Medi Ambient)

<http://www.eea.eu.int> (Agència Europea de Medi Ambient)

<http://www.eaue.de> (European Academy of the Urban Environment)

<http://www.worldwatch.org> (Worldwatch Institute)

<http://www.ambientum.com> (Infoambientum: notícies d'actualitat sobre l'estat del medi ambient)

<http://www.bornet.es> (Bornet: revista de ciències i medi ambient)

<http://www.panda.org/livingplanet> (Fons Mundial per a la Natura)

<http://www.energiasostenible.org>

<http://www.ruidos.org>

<http://www.geocities.com> (Contaminació atmosfèrica)

<http://www.unesco.org/water/wwap> (Programa Mundial d'Avaluació dels Recursos Hídrics de la Unesco)

<http://www.unep.org> (Programa de les Nacions Unides per al Medi Ambient (PNUMA))

<http://www.un.org/esa/sustdev/agenda21sp> (Nacions Unides, Agenda 21)

<http://www.unfccc.de> (Convenció sobre el Canvi Climàtic)

<http://www.mma.es/normativa/legis> (Legislació ambiental)

<http://www.unesco.org/mab> (Programa Mab de la Unesco: reserves de la biosfera)

<http://www.tierra.org> (Amics de la Terra)

<http://www.greenpeace.es> (Greenpeace Espanya)

<http://www.wwf.es> (WWF/ADENA)

<http://www.mma.es/educ/ceneam> (Centro Nacional d'Educació Ambiental)

Bibliografia recomanada

Blewitt, J. i Cullingford, C. (2004), *The Sustainability Curriculum: the Challenge for Higher Education*, London, Earthscan

- Bonnett, M. (2002), Education for Sustainability as a Frame of Mind, a: Environmental Education Research, Vol. 8, Nº1, p.9-20
- Camp, W.C. y Daugherty, T. (2000) Manejo de Nuestros Recursos Naturales, Editorial Paraninfo, Madrid
- Cohen, J., Jame, S. i Blewitt, J. (2002), Learning to Last: Skills, Sustainability and Strategy, London, LSDA
- Diputació de Barcelona (2000) Sistema d'Indicadors de Sostenibilitat, Diputació de Barcelona, Barcelona
- Dobson, A. And Bell, D. (ed) (2006), Environmental Citizenship, The MIT Press (Massachusetts Institute of Technology, University of Edimburg), London (UK)
- Dobson, A. (1996) Environment Sustainable: an Analysis and a Typology, a Environmental Politics, Vol. 5, Nº3, p. 401-428
- Goldie, J., Douglas, B. i Furnass, B. (2005), In Search of Sustainability, CSIRO Publishing, Melbourne (Australia)
- Granados, J. (2007), Medio Ambiente y Sostenibilidad, Colección Aula Abierta nº10, Editorial Dickinson-UNED, Madrid (en prensa)
- Granados, J. (2006), Educación para la sostenibilidad en la universidad. Una experiencia de asignatura en créditos europeos (ECTS), a: Gómez, E. (ed) (2006) Formar para Investigar, Investigar para Formar en Didáctica de las Ciencias Sociales, Asociación Universitaria del Profesorado de Didáctica de las Ciencias Sociales, Málaga
- Huckle (2006), A UK indicator fo the impact of formal learning on knowledge and awareness of sustainable development: proposals from the Sustainable Development Commission, <http://www.sd-commission.org.uk/pages/education.html>.
- Huckle (2006), Education for Sustainable Development in Initial Teacher Training: a briefing paper for the Teacher Training Agency. Teacher Training Resource Bank, London
- Huckle (2004), Community Action for Sustainable Development, <http://www.citized>
- Huckle (2004), Citizenship education for sustainable development in initial teacher training, <http://www.citized>
- Huckle, J. (2000), Education for Sustainable Development: some guidelines for curriculum reform, conference paper, <http://johnhuckle.org.uk>
- Huckle, J. i Sterling, S. (1997), Education for Sustainability, Earthscan Publications Ltd, London
- Marcos, A. (2001), Ética Ambiental, Universidad de Valladolid, Valladolid
- Moffat, I. (1996), Sustainable Development Principles, a: Analysis and Policies, Parthenon, London
- ONU (1996) Indicadores de Desarrollo Sostenible. Marco y Metodologías, Naciones Unidas, Nova York
- Pepper, D. (1996), Modern Environmentalism: An Introduction, London, Routledge
- Redcliff, M. (1987), Sustainable Development, London, Methuen
- Scott, W. i Gough, S.R. (2003), Key Issues in Sustainable Development and Learning: a critical review, London/New York, Routledge Falmer
- Scott, W. i Gough, S.R. (2003), Sustainable Development and Learning: framing the issues, London/New York, Routledge Falmer
- Sterling, S. (2002) Sustainable Education: Revisioning Learning and Change, Schumacher Briefings 6, Green Books Publishers, London
- UNESCO (2002), Education for Sustainability From Rio to Johannesburg: lessons learnt from a decade of commitment, UNESCO
- Willow, C. (2002), Participation in Practice. Children and young people as partners in change, The Children Society, London (UK)